

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15
☎ +359 (0) 2 915 98 20, 📠 +359 (0) 2 954 95 93, www.bfsa.bg

В Министерство на земеделието и храните е постъпило писмо със запитване относно прилагането на чл. 24 пар. 1 и 2 и приложение X на Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския Парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (наричан Регламента). В запитването е поставен въпрос за допуснатата техническа грешка в българската езикова версия на т. 2 от Приложение X на Регламента, което създава трудности в практиката, поради това, че срокът на годност (конкретна дата) следва да се предхожда от текста «използвай преди», вследствие на което възниква необходимост от уточняване коя точно е крайната дата на срока на годност.

Съгласно чл. 24 пар. 1 на Регламента за храните, които от микробиологична гледна точка са бързо развалящи се и по тази причина след кратък период от време могат да представляват непосредствена опасност за човешкото здраве, срокът на минимална трайност се заменя със срок на годност. След крайната дата на „срока на годност“ се счита, че дадена храна не отговаря на изискванията за безопасност.

Съгласно член 14, параграфи 2—5 от Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския Парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните се приема, че храните не са безопасни, ако се считат за:

- а) вредни за здравето;
- б) негодни за консумация от човека.

При определяне дали дадена храна не е безопасна, трябва да се вземат предвид:

- а) нормалните условия за употреба на храната от потребителя на всеки етап от производството, преработката и разпределението;
- б) предоставената на потребителя информация, включително информацията на етикета или друга общо достъпна за потребителя информация относно избягването на специфични неблагоприятни за здравето ефекти от конкретна храна или категория храни.

При определяне дали дадена храна е вредна за здравето се вземат предвид:

- а) не само вероятните непосредствени и/или краткосрочни и/или дългосрочни ефекти на храната върху здравето на дадено лице, което я консумира, но и върху бъдещите поколения;
- б) вероятните кумулативни токсични ефекти;
- в) особената здравословна чувствителност на конкретна категория потребители, когато храната е предназначена за тази категория потребители.

При определяне дали дадена храна е негодна за консумация от човека се взема предвид, дали тя е неприемлива за консумация от човека съобразно употребата, за която е предназначена, поради замърсяване вследствие на наличието на чужди вещества или по други причини, поради разлагане, влошаване или загиване.

Видно от изложеното до тук, основният смисъл, който е вложен в разпоредбата е, че от етикетването на съответния продукт следва да става ясно коя е крайната дата на срока на годност, след която се счита, че дадена храна не отговаря на изискванията за безопасност.

Срокът на годност се представя съгласно приложение X, т. 2 на Регламент (ЕС) № 1169/2011. В превода на български език на Регламент (ЕС) № 1169/2011 е разписано, че срокът на годност се посочва по следния начин: предхожда се от думите “използвай преди” последвани от дата, като датата се състои от деня месеца и по възможност годината в посочения ред и в не кодирана форма.

При преглед на т. 2 на Приложение X на Регламента на езиковите версии на други държави членки на ЕС (EN, FR, CS, SK, HR и др.) се установява, че срокът на годност (конкретната дата) се предхожда от думите «използвай до...», което означава, че срокът на годност включва и конкретно посочената дата, след която се счита, че дадената храна не отговаря на изискванията за безопасност.

Имайки предвид английския вариант на текста «use by» и разликата на езиковите версии на други държави членки на ЕС и превода на български език на Регламента и с цел унифициране на прилагането му, е необходимо на етикетите на храните срокът на годност да включва и конкретно посочената дата, след която се счита, че дадената храна не отговаря на изискванията за безопасност.